

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 sv. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 nt., svaki redak više 5 nt.; ni u slučajevima opetovanja u pogovodu sa upravom. Novci se lijepe postarskom naputacima (aspegnu postale) na administraciju "Naše Sloge". Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, oeka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

Izlazi svakog četvrtka na cijeloj arku.
Dopisi se navrcaja ako se i neiskajja.
Nebijelgovani listovi se neprimaju. Predplaća s poštarinom stoje 6 fur., za seljake 2 fur. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godine. Izvan carovine više poštarina.
Na malo jedan broj 5 novc.
Uredništvo i administracija nalaze se u Via Carintia br. 25.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Sloga naša male stvari i našega sve pakvati". Nar. Pos.

Iredentizam.

Pod tim naslovom donasa naš za grebački drug "Obzor" u svojim 73. broju od 29. pr. mj. vrlo zanimiv članak, koj se tiče ponajviše i naše kože, te ga upravo radi toga eto niže u cjelosti donasamo:

Ruggero Bonghi broji se u najužerenije elemente Italije. Od stare konservativne škole, koja je toliko doprinela današnjem položaju Italije i koja je Italiji dala toliko zaslužnih muževa, kao što su bili Sella, Minghetti, Lanza, Visconti-Venosta i drugi — Bonghi je još, može se reći, jedini, koji se iziće i koji djeluje u starom duhu, pod starom zastavom. Čovjek dobro vidjen na dvoru, učitelj kraljice u poviesti i u grčkom jeziku, nemože se reći, da je odviše popularan; al u obće štaju njegov talenat i njegovu kulturu, koja se proteže na mnogovrsne graue ljudskoga znanja, te je u najboljih odnošajih sa aristokracijom uma i duha, ne samo u Italiji nego i van Italije. Predsjednik znamenitoga novinarskoga društva u Rimu, sasvim da većina nedjele njegove političke nazore, Bonghi je od najproduktivnijih publicista Italije. Neima pitanja, koje se u svijetu pojavu, a da Bonghi o njemu svoju nereče u člancima, koji, i ako se neodlikuju osobitom elegancijom i lakkoćem sloga, odlikuju se jezgrovitošću misli i odaju čovjeku, koji znađe misliti. U zadnje doba napisao je sija... članaka u priglog imenju medju Italijom i svetom Stolicom. Što on dospjeva, da se bavi s tolikimi i raznim predmeti, to je osobito pripisati njegovoj neobičnoj marljivosti i nekoj osobitoj metodi, po kojoj znađe upotrebiti najmanje odlomke vremena. Onaj dan, kad je kao ministar pao, u času kad se je razpravljalo o zakonu, koji ga je nacio sa ministarske stolice, Bonghi je na toj stolici pisao i spremao za štampu prevod Platona.

To je čovjek, koji je govorio u narodu talijanski — doslen Italija ima družtvu „Dante Alighieri“ onako, kako smo u zadnjem broju kratko natakunuli. A kako je govorio taj čovjek, koji u rasporedjenju talijanskih stranaka zastupa skrajnu desnicu? Govorio je onako, kako bi govorio, kako pate govori Imbriani, koji zastupa skrajnu ljevicu. A što to znači? Znači, da u Italiji svi misle o iredentizmu na isti način: bili na desnici, bili na ljevici bili u središtu, svi smatraju neke zemlje u Austriji kao neoslobodjene, kao zemlje, na koje Italija ima pravo po narodnom pravu. Jedan može biti oprezniji od drugoga u govoru, u izboru fraza, ali glede misli i glede čuvstva, neima nijedne razlike izmedju Bonghia, Nicotera, Cavallotta, Imbriania i kako se zvali svi ti talijanski državnici. — Nije tomu mnogo godina — ako dobro pamtimo, prvom polovicom god. 1884 — listu „Nuova Antologia“ pisao je Bruniatti, da su i Dalmacija i Istra i Trst voća, koja Italija ima ubrati: čekati joj je samo da budu zrela.

U tom stanju stvari mi nećemo sada izpitivati koliko je mudra i razborita politika, po kojoj je Austrija dobra saveznica Italije, ali šte smijemo pitati, to je: koliko je mudra, koliko je razborita politika, koja podudara talijanstvo u zemljah, na koje Talijani misle da imadu neko pravo?

Dok po školah i uredih istarskih gospoduje talijanski jezik; dok se na čelo zemlje stavljaju ljudi, koji se više ili manje razumiju sa zagovarateljima talijansćine; dok se predsjednikom sabora imenuje muž, koji se drugim ne iziće, već intolerancijom i talijanskim straćarenjom; dok se koketira sa talijanskim elementom u Trstu, a Hrvatom u gradu i po zemlji se nieću najelementarnije pravice; dok se uzdrži zadarska gimnazija, pravo ognjišće talijanske propagande i oteže se sa pohrvćenjem učeća u Dalmaciji; dok biskupi dalmatinski govore

pove pokrpaio na carskih brodovih sa lijevi naših vojnika, a ne samo svojom vještinom. Mogao se je po svieta naučiti, kako svaki pošten čovjek brani svoj jezik, dočim sad on brani tudjega. A vas šaćica u tom sliedi! Sram vas bilo! Kojim ste jezikom progovorili i kojim govorite s vašom djecom? Još većma grieste tim, što druge njke nevoljnike vučete u vašo kolo i to nješto milom uđeti silom. Nu znajte, da će i vama doći crni petak, kako je već kojemu god došao. Onda vi, koji svoje pastire craite, ćete se sjetiti istih i prije nego se vaše duše presele Onomu, koji nepozna prijateljstva, možda, da pozovete k svojoj smrtnoj postelji jednoga od tih oerjenih.

U vrijeme ed niti mjesec dana draput je njeki lažo-nijšč ocrnio ovog gop. župe-upravitelja u glasovitom „Giovine somiero“, što no ga uređuje čovjek rodum iz Lošinja, komu je mrazk onaj jezik, kojim su se služili njegovi roditelji. Barem da si jednu istinu kazao o babinu sinovc! Ali baš ni traga istini. Eto ti dokaza:

U vrijeme ed niti mjesec dana draput je njeki lažo-nijšč ocrnio ovog gop. župe-upravitelja u glasovitom „Giovine somiero“, što no ga uređuje čovjek rodum iz Lošinja, komu je mrazk onaj jezik, kojim su se služili njegovi roditelji. Barem da si jednu istinu kazao o babinu sinovc! Ali baš ni traga istini. Eto ti dokaza:

U vrijeme ed niti mjesec dana draput je njeki lažo-nijšč ocrnio ovog gop. župe-upravitelja u glasovitom „Giovine somiero“, što no ga uređuje čovjek rodum iz Lošinja, komu je mrazk onaj jezik, kojim su se služili njegovi roditelji. Barem da si jednu istinu kazao o babinu sinovc! Ali baš ni traga istini. Eto ti dokaza:

DOPISI.

Iz Promantura mjeseca marča. (Konec). Ta svi znamo, da je jedan od vas do nedavno nosio takove gaće i krozat, a pokrivaio glavu crven-kapom, pa da se od mala nosi po gospodsku. Slobodno mu je kad se je ubogatio. Nu on ostaje utjek sin onih pradjedova, koji su pred tristo godina dojedrili iz kršne Dalmacije u ove krajeve. Nek nezaboravi, da je svoja že-

— Čuješ Antun? Ustani! uze ga nježno buditi. Daj rano moja. Poslušaj svoju ženu.
— Tko me to bunu? izlazu pijanac, okrenuv se na drugi bok.
— Ja sam. Tvoja žena. Ustani. Ne čini mi te sramote!
— A žena! . . . i izreče bezsramnu kletvu. Ostali se na sav glas zaohotali.
— Nemoj tako, dragi. Nemoj, da ti se drugi smiju. Obrise dvie debele suze.
— Jesi li svršila? upita pijanec, pogledav je onima unvenima očima. Ili baš hoćeš, da te bacim van odavle.
— Ah Antune, Antune! reče plačnim glasom, dižuć ga. Poslušaj svoju Ivanu.
— Čekaj ti samo, vrazja . . . i stune ju u prsa, da se zateturala medju onu petoricu.
— Ero, kako me voli! reče onaj garava lica. Baš bacila mi se u naručaj. I poljubi ju u suzno lice.
— Pusti mž, skote! zajaukno kao ranjena lavica. Tužna ja sirota, nemila! pa pobježe.
Antun sjedne k onoj dvojici. Zatraži četvrt „pateša“, koga izkupi u dva mahi.
— Liepu mi ženu imadeš, koja se pred tobom baca drugim u naručaj, počeo

ga peckati drug, prosiede kosa, crvena nosa.
— Tko ti to reče, ništarijo! ustanu Antun, dignuv šaku.
— E, valjda nismo bili slipej, nastavi onaj mirno. Dakako. Sino nije htjela, nego tamo, medju mladice . . .
Šuti! Inače razmrskat ću ti glavu! zakriči Antun, pograbiv hcu. Takva nije moja žena!
Ipak branio svoju ženu!
— Šta? Ti ćeš moga kuma? zakriči treći, primiv ga za grlo.
— Neka šuti! Pa šta imam ja s tobom! . . .
Priskoče drugi. Njetko utrne sviću. Savili se u živo klupku. Stolovi štropotaju, stolice pucaju.
Pobjeguem kod imam cielu glavu.
Antuna na urtvo izprebijali. Izbol ga njetko nožem.
Dva dana kašuje ostavi udovicu crnu i slabašno diete, a on ode Bogu na račun. Ona obija danas tudje pragove. Živi o milosti drugih. A žrtvovala je bogati miraz (dotu) što joj ga mati spremila, da podje za nedraga.
Ljubila je uvijek muža, a diete uči poštenu životu.

PODLISTAK.

Mrvice.

Piše Vinko Rubeša.

I.

Biednica.

Šećud ulicom omanjeg gradica, do ušim nekakvo urlikanje. Kao ono gladnih vukova u gori sniežnoj. Podjem odkud je glas dolazio. Dodjem do jedne potleušć. Nad vratima imala napis: „Rakijašnica“. Iz kuće čuo se žamor, vika, tulenje. Kao u paklu. Uidijem. Kad stepih unutar, mal da se ne udoših. Miris rakije, onaj dim, pa vrazka toplina, da ti duša na jezik skoči. Odvaziš se. Sjedouv u kut naručim si čašicu silivice. Kad si na plesu, valja plesati . . .

Bila to nizka, tamna soba. Pod nabijen, stiene zamazane, vlažne; stolovi trošni, izpućani, a stolice klimave i polomljene. O stropu visila čadjava svietiljka. Slabo svjetlo jedva probijale debele oblake dima. Što se smjestili pod štropom.
Za stolom do mene igrala četvorica „briskula“. Bili to introšeni stvorovi, pro-

